

Reilut palkankorotukset kunta-alalle ja uusille hyvinvointialoille

Ammattiliitto Jytyn liittovaltuusto hyväksyi kunta-alan neuvottelutuloksen tiistaina 7. kesäkuuta. Myös muut sopijajärjestöt hyväksyivät neuvottelutuloksen, joten uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat astuneet voimaan. Kunta-alan virka- ja työehtosopimusten sopimuskausi on 1.5.2022 – 30.4.2025.

Kunta-alan sopimusten pohjana on sovittelulautakunnan 10.5.2022 antama sovintoesitys. Sopijaosapuolina ovat Ammattiliitto Jytyn ja JHL:n muodostama Julkisen alan unioni JAU, Julkisan alan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO sekä Kunta- ja hyvinvointialueuudistuksen antajat KT.

Kunnissa ja tulevilla hyvinvointialueilla on yksi pääneuvotteluryhmä ja pääsopimus, jolla sovitaan mm. neuvottelumenettelyistä. Uusille hyvinvointialueille pyritään neuvottelemaan 1.1.2023 lukien uusi sopimus, HYVTES, jolla sovitaan hyvinvointialueiden yleisistä määräyksistä samaan tapaan kuin kunta-alan KVTES-sopimuksessa.

Lisäksi sovittiin erikseen, että talven ja kevään aikana ammattiliittojen toteuttamat lakot eivät aiheuta loma- tai lomarahamenetyksiä lakkoihin osallistuneille työntekijöille.

Pienipalkkaisten työntekijöiden palkat nousevat muita enemmän

Ensimmäisenä sopimusvuonna 2022 pienipalkkaisten työntekijöiden palkat nousevat muita enemmän. Jokaiselle tulee kahden prosentin, mutta vähintään 46 euron suuruinen palkankorotus kuukaudessa 1.6.2022 alkaen. Lisäksi keskitettynä järjestelyeränä toteutettava palkankorotus on 0,53 % 1.10.2022 alkaen. Tästä 0,03 % käytetään perhevapaaudistuksen rahoittamiseen. Jos lopun 0,5 % jakamisesta ei saavuteta yksimielisyyttä, jaetaan se yleiskorotuksena.

Toisena sopimusvuonna 2023 yleiskorotus on 1,5 % 1.6.2023 alkaen. Samalla palkkoja korotetaan paikallisesti sovittavalla järjestelyerällä 0,4 %. Kolmantena sopimusvuonna 2024 yleiskorotus on 1,5 % 1.6.2024 alkaen ja paikallinen järjestelyerä on 0,4 %. Sopimukseen on kuitenkin kirjattu, että vuosien 2023 ja 2024 korotukset ovat kustannusvaikutukseltaan vähintään ns. ventialojen sopimusten suuruiset.

Paikallisesti sovittavien järjestelyerien jakamisessa huomioidaan mm. henkilöstön saatavuuden turvaaminen ja palkkausepäkohtien korjaaminen. Paikalliset järjestelyerät jaetaan mahdollisimman tasapuolisesti liitteiden palkkasummat huomioiden eri palkkahinnoitteluliitteiden välillä.

Lisäksi perhepäivähoitajat siirtyvät kuukausipalkkaan 1.10.2022 lukien.

Palkkarakenneohjelma nostaa palkkoja keskimäärin 5,1 % ventialoja enemmän

Sopimukseen kuuluu lisäksi viisivuotinen palkkarakenneohjelma vuosille 2023–2027. Sen tuomat palkankorotukset tulevat yleisen linjan mukaisten palkankorotusten päälle. Yleinen linja tarkoittaa ventialojen sopimuksien yleistä palkankorotusten tasoa. Palkkarakenneohjelman keskimääräistä palkkatasoa korottava vaikutus on viiden vuoden aikana 5,1 prosenttia.

Palkkaohjelman tavoitteena on parantaa kunta- ja hyvinvointialan työpaikkojen kilpailukykyä, henkilöstön saatavuutta, työelämän laatua ja palvelutuotannon tehokkuutta. Palkkarakenneohjelman palkankorotukset tulevat pääasiassa paikallisesti sovittavina erinä kaikkiin kunta-alan sopimuksiin vuosien 2023–2027 aikana. Osa korotuksista jaetaan keskitetysti JAU:n, JUKO:n ja KT:n sopimalla tavalla.

Perhevapaaudistus lisää toisen vanhemman palkallisen vapaan pituutta

Perhevapaaudistus tulee voimaan 1.8.2022, mutta allekirjoituspöytäkirjan liitteessä olevia uusia määräyksiä noudatetaan, jos lapsen laskettu synnytyisaika on 4.9.2022 tai sen jälkeen. Varsinainen raskausvapaa on 40 ensimmäistä arkipäivää.

Jatkossa molemmilla vanhemmilla on yhtä pitkä vanhempainvapaa, joka on 32 ensimmäistä arkipäivää. Tällöin siis toisen vanhemman palkallinen vapaa pitenee aikaisemmasta. Synnyttävän vanhemman palkallinen vapaa säilyy entisen pituisena.

Palkkausjärjestelmää uudistetaan

KVTES:n palkkausjärjestelmää kehitetään uusilla simulointi - ja kokeilumääräyksillä, joissa tehtävän vaativuuden arviointi (TVA) korvautuu vaaditun osaamisen ja vastuun yhdistelmällä. Yhden tehtäväkohtaisen palkan sijaan palkkahinnoittelukohtat on jaettu kolmeen tasopalkkaan. Palkkausjärjestelmän uudistus on vapaaehtoinen ja paikallisella sopimuksella sovittava.

Parannuksia muihin työehtoihin

KVTES:en tulee parannuksia mm. jaksotyön osa-aikaisille työntekijöille ja tilapäiseen hoitovapaaseen. Jaksotyöajan osa-aikaisten työntekijöiden asemaa parannetaan niin, että keskeytys esimerkiksi vuosiloma- tai sairauslomapäivänä laskee jatkossa ylityörajaa. Lisäksi tilapäiseen hoitovapaaseen tulee etättyötä koskeva tarkennus, kun jatkossa etättyö rinnastetaan kodin ulkopuoliseen työhön.

Kilometrikorvauksen rajaa nostetaan 7 000 kilometriin määräajaksi kaikille kunta-alan työntekijöille, kuten maatalouslomittajille ja kotihoidon työntekijöillä. Lisäksi työpaikkaohjaajan tehtävä otetaan huomioon tehtävän vaativuuden määrittelyssä.

SOTE-sopimuksen jaksotyöaikaan tulee sopimuskauden mittaisena kokeiluna 5.9.2022 alkaen kuuden viikon työaikajakso. Lisäksi arkipyhäpäivät tulee antaa kokonaisina vapaapäivinä. Lisäksi sopimukseen tulee uusi luku työsuojeluvuorotettujen irtisanomissuojasta ja korvauksesta, mutta sisällöllisiä muutoksia aiempaan nähden ei tule.